

UN MESTRE LÚCID, ELEGANT I DISCRET
Isidor Cònsul

Segons que declarava no fa gaire a aquesta revista, li hagués agradat de ser un poeta-catedràtic, però l'entorn familiar va decantar Josep Ma. Llompart cap als estudis de dret. La vocació que harmonitava la docència i la poesia s'emmirallava en els exemples de Pedro Salinas i de Jorge Guillén, mites de la Generació del 27, que molt aviat foren llegits per aquell adolescent mallorquí de casa bona. No fou professor, en sentit estricte, ni tampoc actuà de misser. Però li quedà el serrell d'ambdues flaqueses en aquest caient d'elegància, cordialitat i pulcritud que el distingí com a persona i que esdevé, d'altra banda, un dels senyals més característics de la seva poesia.

No fou professor però exercí abundantament el seu magisteri en els diferents fronts que s'ha mogut. La cultura catalana a Mallorca té un deute immens amb l'activisme practicat per Josep Ma. Llompart que, sovint, declarava sentir-se com un soldat de peu en la lluita per la cultura. Un mestre, també, en l'art difícil de la crítica on excel·lí amb lucidesa i equilibri. Només cal passejar-se per un dels llibres imprescindibles de la seva bibliografia, La literatura moderna a les Balears (1964).

I mestre, finalment, com a poeta, sobretot després que Llibres del Mall, just ara fa deu anys, posés a l'abast la intensitat i solidesa d'una obra poètica que no era gaire coneguda fins el mateix 1983. De fet, el gran moment de projecció de la poesia de Josep Ma. Llompart no es produeix fins als darrers tretze anys. Mandràgola (1980) i La Capella dels Dolors (1981) inicien un camí de reconeixement que, fins llavors, no havien assolit els primers reculls del poeta. Ni el llunyà Poemes de Mondragó (1961) ni els més acostats La terra d'Argensa (1972), Memòries i confessions d'un adolescent de casa bona (1974) i Urbanitat i cortesia (1979). Es una poesia del tot unitària quant a

l'actitud, també per la seva temàtica lligada a l'experiència i perquè és entesa com a mitjà de coneixement i com a eina fonamental de comunicació. Una poesia discretament horaciana, un punt eclèctica i amb motius recurrents que puen, sovint, en les evocacions i records de la joventut i de la infantesa.

Els anys intensificaren els contorns més madurs dels seus poemes i els enriquiren amb una profunda reflexió sobre el pas del temps i la vida. Els dos darrers poemaris, Jerusalem (1990) i Spiritual (1992), s'arreglaren nítidament en aquest camí de maduresa. Ambdós al·ludeixen, sobretot Jerusalem, a l'evidència que el poeta viu en el "raval de senectud" -imatge manllevada de Jorge Manrique- viu ja a la frontera d'un port d'arribada, en la reflexió d'un final de camí inevitable. Un final de camí, entès com una arribada a Itaca que sembla, com qui diu, a tocar.

El cor feia anys que l'avisava. La setmana passada va dir prou per avançar-se cap a la Itaca espiritual que ja entrellucaven, lucidament, els darrers poemes.

Isidor Cònsul